

## UPRZYW. WIADOM.

Z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730.



z Włoch.

Ponieważ *in Conclawi*, które na przybycie niektórych Kárdynałów orzekiwa, nie się osobliwego nie agituje; więc zamiały Dyaryusz, *publico*, ceremonie, które po śmierci Ojca S. zachodzą; sposób y zwyczaj, takim się nowy obiera y na Tronie Papiezkim ofadza, *communicatur*.

Iak się tylko Ociec S. w drogę wieczności wybierze, tak się zaraz Officyalista wie *Sacra Camera* dla konserwowania Pałacu, y wszystkiego co jest w nim, schodzą. Kárdynał Minister Papiecki rezydencyj Pałacową zeszłego Pryncypała opuściwszy, w prywatnym lokuje się domu, a Kárdynał *Camerlingus* przeprowadza się do Pokoiów Papiezkich. Pieczętarz, Sekretarz y inni, zaraz Pieczęci Papieckie do tegoż Kárdynała przynoszą, który ic w prezencji Audytora, Podskarbiego y innych *flug Camera* łamie, toż samo czyni ciału *Annulo Piscatoris*, który jest z samego złota, *valoris* na 100. Szukdow. Te złamane kawały do Mágistratu *ceremoniarum* należą.

OO. Penitencyarze od S. Piotra y XX. Kápelani Ojca S., zaraz ciało jego białemu, *habic* Biskupi na niego kładą,

kápelusz na głowę wciśną, y kielich w rękę dadzą. Kiedy Ociec S. w Pałacu *S. Quirinal* umiera, tedy ciało jego na Paradowym łożku do S. Piotra przeniesione bywa, przed ciałem Szwadronow kilka konnych, Trębacz z zatkniętymi trąbami iada, pieśzo zaś Gwárdya Szwáycárska z flyntami y helbárdami, tudzież Dworscy y Domowi Ojca S. z pochodniami ciało otaczają, *in pracedentia* Krzyża, który konno wiozą. Wózt Szwáycárska y Penitencyarze z świecami *assistunt*. W tyle Koniuszy iedzie, potym *sequitur* Armata, niektóre Kompanie Drágonii, y Ráytárya zbrojna. Kiedy zaś Ociec S. w Wátykańie umiera, tedy go zaraz do Káplie S. *Sixtusa* wyniosą, zkąd bez wszelkiej ceremonii do S. Piotra *transportatur*, procz że go OO. Penitencyarze y Kápelani *sequuntur*.

Kápitula Kánonicza S. Piotra odbiera ciało we drzwiach Kościelnych, y lokuje ic w pewney Káplie, gdzie do obaczenia y pocałowania nog jego, na trzy dni *propter universos exponitur*, które za krąg toż ciało obaczającą *extenduntur*, a między pospolstwo świece wosko-

we



we rozdane bywają. Po trzech dniach często wspomniane ciało w trumnę Cyprysową, tę zaś w prostą sosnową, y te obiedwie razem w ołowianną włożą. Po skończonym całowaniu nog, od kraty daley odsuną, albo gdzie indziey na wolnym miejscu postawią, aż mu grób zbudują.

Po śmierci zaraz Oycą S. Rada Rzymska schodzi się ad *Capitolium*, dla prowidowania bezpieczeństwa Miasta: pospólstwu zaś uderzeniem w dzwon tegoż *Capitolium*, *notificatur* śmierć *Beatissimi*. Po tym Dobroście smutnym w Bębny uderzeniem też wiadomość *repetunt*. Tu Rada zaraz powagę swoją pokazać, otwierając wszystkie więzienia, y Aresztantów uwolnia: ztąd jednak dystrykcyą, że zawczą *su delinquentes* (ktorzy na gardło siedzą) do Zamku S. *Angeli transportantur*. Z każdego Domu Człowieka na wartość dać powinno, a Gospodarz każdy palącą się lampę przed oknami na noc mieć powinien. Ablegaci y Xżęta Rzymscy, koło Pałaców swoich wartość miewają, y prawie każdy bywa *in statu defensionis*, ponieważ *Pasante Sede* zaboystwa, rozbójce y kradzież nad zwyczaj paniuą, lubo *Sacrum Collegium* pod ten czas iako nayspilniey *justitiam administrat*.

Kardynałowie IchMć *interea* zgromadzą się przez 9 dni do Zakrystyj S. Piotra dla rozporządzenia wszystkiego, co *Conclave* concernit. W tych także 9 dniach odprawiają ceremonie Pogrzebu Oycą S. Dziewiątego dnia nawiększe bywają *Solennitates*. Bywa Kazanie pogrzebowe. Kardynał Biskup w asystencyi 4. Kardynałow *Pontificaliter* ubranych, Mszą S. śpiewa, y na ostattek wszyscy pięć, Kondukt przy kádeniu y krowpieniu odprawiają.

Kontynuacya przysłała Po-  
czą *sequitur*.

Z Rzymu d. 25. Martij. We Szrodę Kardynał *Ruffo* Biskup y Ablegat *de Fer-*

*nare* tu stánawszy, naprzód oddał wizytę Xżnie JeyMć *de Soriano*, potym Prezydentowi y JeyMć iego: názáiutrz zaś po odprawionym w Bazylice S. Piotra Nabożeństwie, wszedł *ad Conclave*. Kardynał IMć *de Sintzendorf* wczoray tu stánął z Wiednią, za którym się ieszcze dwóch Kardynałow z Niemiec spodziewamy. Oczekiwają także na Graffa *Colatto* w Charakterze *Possá* extraordinarynego Cesarzkiego. Już się teraz *in Conclavi* 42. Kardynałow zamkniętych znayduie, y po ostatniey Sessyi Kardynałowi *Imperialemu* względem Elekcyy na jednym tylko schodziło głosić, ále Kardynał *Bentivoglio* prezentował *Sacro Collegio* list od Krola IMći Hiszpáńskiego Pryncypała swego, w którym rzeczon. Kardynał od tego honoru *excluditur*. Kardynałowie przezwani *Savoyards* deklarrowali się także przeciwko niemu, y do Niemcow się przyłączyli; zdanie się za tym, iakoby intencya ich była na Kardynała *Collona*. Oczym czas przyszedł *edocuit*. Kuryer *Gasparini* powrócił z Wiednią, który miał dwa listy do Kardynałow IchMćiow *Cinsuegos* y *Coscia*, zacyzym *supponitur*, że Cesarz IMć wziął w protekcyą swoię Kardynała *Coscia*. Więc X. Opát *de Festa* w Poniedziałek *ad ordinationem* S. Collegij do Cysternej wyjechał, aby tegoż Kardynała *ad Conclave* sprowadził. Kardynał *Pamphili*, Wnuk *Innocencyusza* X. we Wtorek przeszły w 77. roku *decessit*, názáiutrz ciało iego do Kościoła S. Agnieszki przeniesiono. Po iego śmierci iesł Wákansow 4. Kardynał *Conti* *ad interim* wziął posessyą Arcybiskupstwa u S. *Jana de Lateran*.

## z Hiszpánii.

Z *Antyquerá* d. 16. Martij. Dwór nasz d. 13. przesł Marchesa po kilkodziowych dywertyméntach, na towach mianych do Mi-



Miaśteczka *Offane* na noc wyiechał, a kąd przez *Rode* szczęśliwie tu stanął, *d. 15. ejusdē*: Mágistrat tuteczny, okoliczna Szlachta y Kápituła Katedry náfzey, dzisiaj Krolestwa IchMćiow, Xżetá y Xżniczi tudzież IchMćiow przywitáli. Łowy ktore tu *in vicinitate* dla Dworu *subsequi* miały, dla złey y nagley niepogody, na czas inszy odłożono. Upewniam, że Krolestwo IchMć z całą Famiłią swoią, iutro do *Grenade*, gdzie przez całę lato miał *subsistere*, wyiadą: z wielką niecierpliwością oczekiwają tu na powrot ku ryera, poślanego do Francyi, chcąc się dowiedzieć o finalney tak Dworu Paryskiego, iako y innych Alliantow náfzych, rezolucyi, od których wyisćie Eskwadry w *Cadix* pogotowiu stojące y Mársz Woytká do przyszłego Infánta *Don Carlos* do Włoch tráfspertu, destynowanego, respektem opozycyi temuż tráfspertowi CefarzálMći *depēdet*. z *Cadix* mamy, że tam wyisćiu Gálionow do Ameryki ieszcze czasu pewnego nie determinowano.

## z Francyi.

Z *Wersalu d. 2. Aprilis*. Dwór náfz dnia dzisieyszego wziął żałobę na trzy Niedziele po śmierci Xżney Bawarskiej Wdowy. Powiadają że po tey żałobie, drugą po Cárze Moskiewskim Pietrze II. na Niedziel 6. weźmie. Krol IMć *d. 17. pref. do Fontenebleau* ma wyiechać, a Krolowa IeyMć *d. 24. ejusdem* tamże *sequi*, kazawszy sobie wprzód *ex precautionē Medicorum* krew puścić. Stársze dwie Krolewny Fráncuzkie, do Konwentu Krolewskiego *de Poissy* na edukacyą do 5. lat, a nie do Opáctwa *S. Cyr.* iako się rozumiało, przeniesione będą. IMćP. Márszałek *de Villars* ieszcze wielką puchlinę ma w nodze, którą stłuki upadłszy, *nihilominus* daia onegdáyszego *Consilio Statús*, dokąd się w lektyce zanieść

kazał, *adomt*. Krol IMć tego przypadku iego duzo żaluie, wielkie mu świadcząc respektá. Pewna Dámá Angielska, wiary Kwákrowskiej, w Kościele tutecznym abjuracyą publiczną teyże wiary swoiey uczyniła, y solennie ochrzczona była, tę IMćP. *Graff de Theßé* y Xżná *de Chalais* Krolestwo IchMćiom iako *Patrini* prezentowali, powiadają że iey Krol IMć 500. Liwrow pensyi roczney náznańczył.

Z *Páryżá 3. d. Apr.* Gwárdya Krolewska wszystkie stácyce mieysca tego, gdzie Párlament bywa, szylwachami osádzila. Krol IMć o 8. godzinie z *Wersalu* wyiechawszy, stanął tu za dwie godziny, y zaraz do Párlamentu poszedł, gdzie deklarácyą swoię, respektem ákceptacyi *Vni-genitus* naprzód rejestrować kazał. *d. 30. elapsi* Kárdynał *de Fleuri* *splendidißimē* traktował wszystkich Ministrów postronnych do Tráktatu Sewileyskiego należących. Po obiedzie zaś z temiż Ministrámi długą miał konferencyą respektem konjunktur terażnieyszych. Te konferencye tak tu, iako y w *Wersalu* prawie nieustánnie *continuantur*, áby należące *mensuras* wziąć mogli w tych interesach, ktore w przerzeczonym Tráktacie Sewiliyskim *præstusditiu*, *in spatio* sześciu Niedziel.

## z Anglii.

Z *Londynn d. 4. April.* Dnia dzisieyszego Krol IMć z zwyczajną ceremonią ad *Camera Superiorem* poszedł, gdzie Akta pewne, respektem karania zbiegłych, áby żaden z poddanych Angielskich postronnym Xżetom álbo Stanom pieniądze niepożyczał, y áby drogi publiczne repárować, tudzież innych siedm áktów partykulárnych ápprobował. Po tey tráfakcyi, Krol IMć do Páłacu *redit*, *communitas ad suas Cameras* powróciła, y tam dopiero *Constituta* pewne przeczytano. Z *Lon-*



Z Londynu d. 7. April. Wczoray iako przy dniu Wieczery Pańskiej w *Whitehall*, między 47. *Masculini* y tyleż *femini sexus* ubogich (ponieważ Krol IMé teraz ten rok wieku swego zakończył) wielkie iasmużny rozdano, potym między inszych ubogich znaczną kwotę pieniędzy wydano. W przeszłą Niedzielę żałobą Gabinetową, po śmierci owdowialey Elektorowy Bawarskiej y IMéi Pána Landgraffa Hesseńkasselskiego, u Dworu ma *assumi*.

## z Szwecyi.

Z Sztokolmu d. 6. Apr. Dwór nasz cały już w grubey *incedit* żałobie, y wielkie czynią *preparatoria* do podróży Hesseńkasselskiej. Kawalerowie Dworscy y Oficyerowie którzy tam Krola IMéi *comitari* mają, już są denominowani, których *circa* 80. Osob będzie. Fregaty które *buc in effectū* adaptowano w Karskronie, już są pogotowiu, y tylko na ordynans oczekiwają przybycia ich do Sztokolmu.

## z Moskwy.

Z Stolicy d. 8. Apr. IMéP. Generał Iaguzynski u terażniejszey Czarowy *intima* jest *admissionis*, y powiadała że Feltmarszalkiem zostanie, y do pewnego Dworu y legacyi zażywany będzie. *Xc de Lyria* Ablegat Hiszpanski *fuuro* Majo z tąd do Dworu swego ma *redire*.

## z Dánii.

Z Kopenbągi d. 1. April. Imieniny Krolewicy IMéi Fryderyki, który osmy Rok zaczął, u Dworu zosobliwą magnificencyą obchodzono, Krol IMé tegoż dnia, wspomnionego Krolewicy bardzo kosztowną Karczę, y na wybor pieknym koni rugiem regalizował, osobliwy Pałac dla niego oddał, y zamiast Ochmistrzyni, która do tych czas u niego była, dano mu pewnego Kawalera za Dyrektora. Na dwunastu radzie wiecnney, która w pre-

zencyi Krola IMéi *agitabatur*, *conclusum*, aby Regimenty do uslug Francuzkich destynowane, zaraz po generalney lustracyi, tak w Holstynie, Slezwiku y Lucyi były wkwatrowane, żeby *in spatio* kilku dni, za nappierwszą rekwiizycyą na jedney bydy mogły kupic. IMé P. *Mernerowi* Generał-Leytnantowi Komendę nad przerzeczonym Woyskiem konfrowano. Zbiegły z Szwecyi dla pojedynku Syn zmarłego Feltmarszalka Graffa de *Szteynbok*, podróżą swoją odmienił, y nie do Hollandyi, ale do Hamburgu *perrexit*. Bardzo zaś mądrze uczynili, iż Stolicy tuteczney *non tetigit*, ponieważ by go na rekwiizycyą Krola IMéi Szwedzkiego zaraz było areztowano.

## z Niemiec.

Z Wiednia d. 12. Aprilis. W Sobotę Cesarz IMé z osobliwym Nabożnictwem, *in comitatu* Pośa Weneckiego y całego Dworu, różne Groby obchodził. W Niedzielę Wielkonocną, z Cesarzową y trzem ArcyXieźniczkami Cesarz IMé w asystencyi IMéi X. Nuncyusza, Pośa Weneckiego, y całego Dworu, w Kościele Katedralnym S. Szczepana był na Nabożństwie. Po odebrancy wiadomości *de factis* Elektorowy Bawarskiej d. 11. Mar. w Weneccyi *subsecutus*, wczoray się za rozkazem Cesarza IMéi żałobą Gabinetową zaczął. Ku ryer od IMéi P. Dalmans Rezydenta Cesarfskiego u Porty Ottomańskiej, doniosł, iako Turcy od armatury *non cessant*, o wszem się ku granicom ściągac zaczęli.

Z Munchen d. 1. Apr. IMé P. Baron de *Szteyn* Pułkownik Drabantow, przed kilką dniami z pewną liczbą Zolnierzy do Weneccyi wyjechał, dla transportowania zamtąd do nas ciała zmarley Elektorowy Bawarskiej. Przy spisaniu inventarza teyż Elektorowy, gotowych pieniędzy 4. Milliony, do tego *magnam quantitatem* kleynotow, zlotych, sebrak, którą trzy Milliony taksują, y 60. zegarkow zlotych znaleziono.